

Kestävä reitti

Suomen Kiipeilyliitto SKIL ry:n
vastuullisuusohjelma

2024–2026

KIIPEILYLIITTO

Vastuullisuusohjelman on hyväksynyt
Suomen Kiipeilyliitto ry. SKIL:n hallitus
Helsingissä 12/2024

Sisältö

1 Urheiluyhteisön vastuullisuustyö ja Suomen Kiipeilyliiton vastuullisuusohjelma.....	4
Toimenpiteet vuodelle 2025	5
2 Ympäristö ja ilmasto - ympäristövastuullisuussuunnitelma.....	6
2.1 Yleistä ympäristövastuullisuussuunnitelmasta	6
2.2 Kilpailutoiminta	6
2.3 Tapahtumat	7
2.4 Koulutustoiminta	7
2.5 Kallioiden kehittäminen harrastajien vapaaseen käyttöön	7
2.6 Matkustaminen ja hallinto	8
2.7 Hankinnat.....	8
2.8 Tavoite 1: Lähikallioiden kehittäminen.....	8
Toimenpiteet	8
Seuranta.....	8
Arviointi	8
2.9 Tavoite 2: Ympäristöohjeiden päivittäminen kallioiden kehittämiseen	9
Toimenpiteet	9
Seuranta.....	9
Arviointi	9
2.10 Tavoite 3: Jäsenseurojen harrastustilojen lisääminen paikkakunnille, joilla ei ole kiipeilyhallia .	9
Toimenpiteet	9
Seuranta.....	9
Arviointi	9
3 Ihmiset ja yhteisö: yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma	10
3.1 Yleistä yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelmasta	10
3.2 Suunnitteluprosessin kuvaus.....	10
3.3 Tilannekartoitus	10
3.4 Kielellinen syrjimättömyys.....	11
3.5 Esteettömyys.....	11
3.6 Harrasteryhmät ja taloudellinen yhdenvertaisuus.....	11
3.7 Sukupuolten välinen tasa-arvo.....	12
Tilastoja.....	12
Muuta	12
Tapausten käsittely.....	12

Seuranta ja arviointi	12
4. Ihmiset ja yhteisö: Turvallinen toimintaympäristö ja epäasiallisen käytöksen ehkäiseminen	13
4.1 Ennaltaehkäisy	14
4.2 Tapausten käsittely	15
5 Reilu kilpailu: antidopingohjelma ja kilpailumanipulaation torjunta.....	17
5.1 Antidopingohjelma: sitoutuminen kansainväliseen ja kansalliseen antidopingsäännöstyöhön.....	17
5.2. Antidopingohjelman tavoitteet	18
5.3 Ennaltaehkäisevä antidopingtoiminta	18
5.3.1 Antidopingkoulutus.....	18
5.3.3 Antidopingviestintä.....	19
5.4 Dopingvalvonta.....	19
5.4.1 Yhteys- ja olinpaikkatietojen ilmoitusvelvollisuus.....	20
5.4.2 Dopingtestaus.....	20
5.4.3 Kansalliset erivapaudet	20
5.4.4 Kansainväliset erivapaudet	21
5.4.5 Dopingrikkomukset, kurinpitomenettely ja toiminta kriisitilanteessa	22
5.4 Kilpailumanipulaation torjunta.....	23
5.5 Sitoutuminen kilpailumanipulaation torjuntaan	23
5.6 Kilpailumanipulaation tilannekuva kiipeilyurheilussa ja torjunnan tavoitteet	24
5.7 Kilpailumanipulaation ennaltaehkäisy.....	24
5.7.1 Kilpailumanipulaation torjuntaan tähtäävä koulutus	24
5.7.2 Kilpailumanipulaation torjunnan viestintä ja toiminta kriisitilanteissa	25
5.7.3 Toimenpiteet ja yhteistyöverkosto	25
5.8 Seuranta ja kehitystyö.....	27
5.9 Yhteenveto toimenpiteistä	28
Liite 1. Kilpailumanipulaation tilannekuva	31
6 Hyvä hallinto ja vastuullisuusohjelman yhteenveto	32

KIIPEILYLIITTO

1 Urheiluyhteisön vastuullisuustyö ja Suomen Kiipeilyliiton vastuullisuusohjelma

Suomen Olympiakomitean luotsaama vastuullisuusohjelma toimii Suomen Kiipeilyliitto SKIL:n vastuullisuustyön perustana. Ohjelma perustuu urheiluyhteisön yhteiseen vastuullisuusohjelmaan, Reilun pelin eettisiin periaatteisiin sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Liikunta- ja urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma

REILU PELI – URHEILUYHTEISÖN EETTISET PERIAATTEET

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET 2030

Kuva 1. Suomen Olympiakomitean liikunta- ja urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma 2025.

Kiipeily on jokaiselle ja kaikenikäisille sopiva harrastus, jota voi harrastaa sekä sisätiloissa että ulkona. Se voi olla kuntoilua, kilpaurheilua tai elämyksiä luonnossa ja useille siitä tulee koko elämän kestävä harrastus ja elämäntapa. Aktiivisia harrastajia on arvioitu Suomessa olevan n. 50 000 ja maailmanlaajuisesti jopa 44,5 miljoonaa. Kiipeily niin kilpailulajina kuin elämäntapana tarkoittaa suomalaisten kiipeilyseurojen kattojärjestö Suomen Kiipeilyliitto SKIL ry:lle liikunnan eettisten arvojen ja urheilun reilun pelin periaatteiden mukaista toimintaa kaikissa olosuhteissa. Lisäksi se tarkoittaa myös ympäristövastuullisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

SKIL on koostanut **Kestävä reitti** -vastuullisuusohjelmansa raamit Suomen Olympiakomitean suosituksista (Kuva 1) ja se koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Ympäristö ja ilmasto
2. Ihmiset ja yhteisö: yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä turvallinen toimintaympäristö
3. Hyvä hallintotapa: reilu kilpailu ja hyvä hallinto

Vastuullisuusohjelman alkuun on kerätty yhteenvedo konkreettisista vastuullisuustyön aktiivisen kehittämisen toimenpiteistä seuraavalle toimintavuodelle (Taulukko 1). Toimenpiteiden toteutumista

seurataan vuosittain jokaisen vuoden lopussa, jolloin vastuullisuusohjelmaa päivitetään asettamalla tavoitteet seuraavalle kaudelle.

Vuonna 2023 valmistunut Kiipeilyliiton **Puhdas Ote** -Reilun kilpailun ohjelma on SKIL:n vastuullistyyön kehittämisen myötä integroitu osaksi Kiipeilyliiton **Kestävä reitti** -vastuullisuusohjelmaa 2024-2026. **Puhdas Ote** -ohjelma on laadittu noudattaen Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEK ry:n vuoden 2021 kriteeristöä järjestöjen Reilun kilpailun ohjelmille. Ohjelma sisältää sekä antidopingohjelman että kilpailumanipulaation torjuntaohjelman.

Ohjelmien kautta SKIL:n tarkoituksena on pitää kiipeily-yhteisö kaikille turvallisena, tasavertaisena, syrjimättömänä ja dopingista vapaana. Muistamme myös yhteisönä vaalia luontoarvoja pitämällä kiipeilyalueet puhtaana, jälkiä jättämättä sekä kunnioittaa muita luonnossa liikkujia kohteliaalla, reilulla käytöksellä.

Taulukko 1. Kiipeilyliiton vastuullisuusohjelman konkreettiset toimenpiteet ja painopisteet seuraavalle toimintavuodelle (päivitetty 5.11.2025).

Toimenpiteet vuodelle 2025

Vastuullisuustyö yleisesti:

- Kehitämme urheilun yhteistyöverkoston yhteistä vastuullisuustyötä osallistumalla Suomen Olympiakomitean järjestämiin verkostotilaisuuksiin (esim. vastuullisuusklinikat) sekä SUEK:n reilun kilpailun koulutuksiin, mistä viemme myös ajantasaista tietoa SKIL:n hallitukseen, valiokuntiin sekä muulle jäsenistölle/ sidosryhmille.
- Lisätään SKIL-tyytyväisyyskyselyyn ”Vastuullisuus”-osa, jossa kerätään SKIL:n jäseniltä ja sidosryhmiltä palautetta sekä kehittämehdotuksia SKIL:n vastuullisuustyöstä. Vastuullisuusohjelmaa muokataan myös jäsenistön ja sidosryhmältä saadun palautteen mukaisesti.

Ympäristö ja ilmasto:

- Aktiivinen [SKIL Access](#) -toiminta ja tiedottaminen jokamiehen oikeuksien vastuut ja ympäristövuosisuunnitelma huomioiden.

Ihmiset ja yhteisö - Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sekä turvallinen toimintaympäristö:

- Lisätään seurojen ja kiipeilyn kaupallisten toimijoiden tietoisuutta Väestöliiton Et ole yksin -palvelusta. Liitto jakaa aktiivisesti Et ole yksin -hankkeen materiaaleja (esim. Toimintamalli epäasiallisen käytöksen tapausten käsittelyyn seuroissa sekä Turvallisen seuran tarkistuslista) ja viestii Et ole yksin- chat-tukipalvelusta.
- Suhteellisen energiavajeen (REDs) sekä syömis- ja kehonkuvahäiriöiden ehkäiseminen kansainvälisen lajiliiton IFSC:n suositusten mukaisesti.

Hyvä hallintotapa:

- **Reilu kilpailu:** Liiton hallituksella sekä maajoukkueurheilijoilla ja -valmentajilla on ajantasaiset tiedot antidopingtoiminnasta ja kilpailumanipulaation torjunnasta Puhtaasti paras -ja Reilusti paras -verkkokoulutusten kautta. Tavoitteena on, että kohderyhmistä 90 %:lla on kurssit suoritettuna.
- **Hyvä hallinto:** Julkaistaan Suomen Kiipeilyliitto ry:n yhdistyksen hallinto-ohje verkkosivuille kaikille avoimesti nähtäväksi lisäämään liiton toiminnan läpinäkyvyyttä.

2 Ympäristö ja ilmasto - ympäristövastuullisuussuunnitelma

2.1 Yleistä ympäristövastuullisuussuunnitelmasta

Kiipeily on ollut luonnossa ja luonnon armoilla liikkumista lajin alkuaikoina. Nykyisin urheilukiipeilyssä liikutaan mahdollisimman haastavilla tai kauniilla, turvallisilla kallioseinämillä. Luontoarvojen vaaliminen kuuluu lajin etiikkaan, jotta harrastuspaikat säilyvät nykyisille ja tuleville kiipeilijöille.

Kaikesta harrastamisesta huomattava osa tapahtuu lajia varten rakennetuissa sisähalleissa. Kiipeilyliiton jäsenseurojen toiminta painottuu perinteiseen ulkokallioilla tapahtuvaan kiipeilyyn. Kaupallisten yritysten toiminta painottuu sisähallien pyörittämiseen. Kiipeilyliiton oman suoran toiminnan ympäristövaikutukset ovat varsin pienet. Välilliset vaikutukset usean kymmenen tuhannen harrastajan toimintaan ovat merkittäviä.

Lajin harrastamiseen liittyvät ympäristövaikutukset voidaan jakaa selkeästi kahteen ryhmään: 1) Kotoa harrastuspaikoille liikkumisesta syntyvät ympäristövaikutukset ja 2) harrastuspaikoilla paikalliset vaikutukset ympäristöön, kun harrastaminen ei tapahdu sisätiloissa.

2.2 Kilpailutoiminta

Kilpailutoiminnassa keskeisessä roolissa on korkeatasoiset kansalliset kilpailut sekä menestys myös kansainvälisissä kilpailuissa. Hyvin organisoidut kilpailut houkuttelevat enemmän osallistujia ja yleisöä, mikä lisää kiipeilyurheiluun sitoutumista. Kansalliset kilpailut tuodaan mahdollisimman lähelle laajaa yleisöä, esim. kaupunkeihin, jotta matkustamista syntyisi vähemmän ja kilpailut olisivat saavutettavissa julkisilla kulkuneuvoilla tai hyötyliikkumalla. Lisäksi kilpailut televisioidaan yleisillä kanavilla tai verkkolähetyksinä, jotta laji saavuttaa merkittävästi suurempaa näkyvyyttä.

Kansainvälisiin kilpailuihin osallistuminen edellyttää toisinaan myös matkustamista lentoteitse, minkä SKIL tunnistaa olevan ristiriidassa perinteisten ympäristötavoitteiden kanssa. Kansainvälisten kilpailujen

kohdalla kilpailumatkoihin yhdistetään harjoitusleirejä, jotta matkustamisella saavutetaan mahdollisimman paljon hyötyjä. Maajoukkue toiminnassa edetään PM-kilpailujen kautta EM-tasolle ja vasta siellä todetun menestyksen jälkeen matkustetaan kauempana oleviin kilpailuihin.

2.3 Tapahtumat

Kiipeilyliitto järjestää suoraan hyvin vähän tapahtumia. Liiton jäsen seurat järjestävät omille jäsenille ja laajemmalle kohderyhmälle erilaisia kiipeilytapahtumia. Kiipeilyliitto tukee vuosittain joitakin tapahtumia ja tukea myönnettäessä arvioidaan tapahtuman valtakunnallista merkitystä lajille sekä järjestelyjä lajin turvallisuuden ja paikallisten kiipeilykohteiden ympäristökuormituksen osalta. Ulkokallioilla tapahtuva toiminta on pääsääntöisesti toisen maalla tapahtuvaa toimintaa. Kiipeilyliitto painottaa tällaisessa toiminnassa:

- autoliikenteen haittojen minimoimista
- luontoon jäävien jälkien minimoimista

Uudet näkökulmat näiden asioiden huomioimisessa edistävät liiton myöntämää tukea. Tapahtumien osallistujamäärien kasvaessa autoliikenteen paikalliset haitat kiipeilykallioiden läheisyydessä kasvavat, ellei liikkumiseen ja liikenteen ohjaamiseen panosteta.

2.4 Koulutustoiminta

Kiipeilyliitto kouluttaa eritasoilla köysitoiminnan ja kiipeilyn ohjaajia. Liitto ei kouluta suoraan lajin harrastajia. Liiton koulutuksen saaneet kouluttajat pitävät erilaisia kursseja harrastajille jäsenseuroissa ja kaupallisissa yrityksissä. Liiton koulutustoiminnalla on iso välillinen vaikutus lajin harrastajien käytökseen luonnossa. Köysitoiminnanohjaajat (KTO) ja kiipeilyohjaajat (KO) oppivat kursseilla keskeiset huomiotavat asiat, kun harrastaminen tapahtuu luonnossa. Turvallisuuskoulutuksen yhteydessä opetetaan tärkeitä tapoja ja toimintamalleja:

- Kallioilla liikuttaessa kunnioitetaan niillä pesiviä lintuja, kyse on tärkeästä ympäristö ja turvallisuusasiasta
- Kiipeilykallioilla pitää huomioida korostetusti kaikki retkeilijöiden ympäristöohjeet, koska toiminta keskittyy vuosia pistemäisesti

2.5 Kallioiden kehittäminen harrastajien vapaaseen käyttöön

Keskeinen osa kiipeilyliiton toimintaa on ollut koko liiton historian ajan kiipeilykallioiden varustaminen porahaoilla ja oppaiden laatiminen kiipeilykohteista (topokirjat). Porahakojen käyttäminen vähentää tarvetta liikkua kallion päällä ja kiinnittää varmistusköysiä kallion päällä oleviin puihin. Korroosion kestävät pienet ja erittäin vahvat teräksiset varmistusköysien kiinnityspisteet ovat ulkopuolisille lähes huomaamattomia. Niillä on iso merkitys turvallisuudelle ja luonnon kulumiselle kallioiden ympäristössä.

Perinteisten painettujen kirjojen lisäksi kiipeilyliitto tuottaa digitaalista materiaalia ja tekee yhteistyötä ison julkaisualan kanssa (27crags.com). Tällä materiaalilla on tärkeä valistava rooli ympäristöhaittojen vähentämiseen yleisellä tasolla ja jokaisen kohteen erityisominaisuudet huomioiden.

- Kiipeilykallioiden ajo-ohjeiden yhteydessä annetaan mahdollisuuksien mukaan ohjeet julkisen liikenteen ja kevyen liikenteen käyttäjille
- Jokaiselle kohteelle annetaan tarkat lähestymisohjeet, jotta luonto ei kulu turhaan uusien polkujen muodossa
- Tarvittaessa annetaan ohjeet eläinten pesimärauhan huomioimiseen

2.6 Matkustaminen ja hallinto

Kiipeilyliiton hallinto koostuu yhdestä vakituisesta työntekijästä ja yhdestä tai kahdesta osa-aikaisesta työntekijästä. Työntekijöitä käytetään julkaisujen tekemiseen ja kilpailutoiminnan koordinointiin. Toiminnanjohtajan ja muiden työntekijöiden työ on pääosin omalla kotipaikkakunnalla tapahtuvaa toimistotyötä.

Kiipeilyliiton hallitus ja valiokunnat ovat käyttäneet erilaisia etäyhteyksiä kokouksissa hyvin paljon myös ennen koronapandemiaa. Hallinto kokoontuu 2–4 kertaa vuodessa yhteiseen fyysiseen kokoukseen. Kiipeilyliitossa ollaan tarkkoja matkakulujen maksamiseen, joten matkustamista ja siitä syntyviä ympäristövaikutuksia syntyy hyvin vähän hallinnossa.

2.7 Hankinnat

Kiipeilyliiton hankinnat liittyvät kallioiden porahakoihin, koulutusvälineisiin ja liiton julkaisuihin liittyviin palveluhankintoihin.

2.8 Tavoite 1: Lähikallioiden kehittäminen

Kehitetään kaupunkikeskustojen lähellä sijaitsevista kallioista hyviä harrastuspaikkoja. Tällaiset kalliot ovat usein osittain rakennetussa ympäristössä, jolloin kallioilla tapahtuva toiminta kuluttaa luonnontilaisia ympäristöä vähemmän. Useat harrastajat voivat liikkua harrastuspaikkoihin julkisella liikenteellä, jalan tai polkupyörällä. Tämä parantaa etenkin nuorten harrastusmahdollisuuksia ja vähentää matkustamisesta syntyviä päästöjä. Tuhannet kalliokiipeilyn ja boulderoinnin harrastajat käyvät kymmeniä kertoja kesäkauden aikana kiipeilemässä ulkokallioilla. Siitä syntyy merkittävä määrä liikennettä, mitä voidaan vähentää huomattavasti tarjoamalla enemmän ja parempia harrastuspaikkoja lähellä lajin harrastajia.

Toimenpiteet

Liitto tukee jäsenseuroja asutuskeskusten lähellä olevien kallioiden kehittämisessä ja antaa tarvittavat porahaat ja muun materiaalin siihen. Liitto edistää lisäksi neuvotteluja kaupunkien ja kuntien kanssa, jotta näitä kohteita saadaan paremmin kiipeilykäyttöön.

Seuranta

Uusien ja nykyisten City-kallioiden käyttöä seurataan 27crags verkkopalvelun avulla, mistä harrastajat hakevat tietoa kallioista ja kirjaavat omia suorituksia.

Arviointi

Access-valiokunta ja hallitus arvioivat vuosittain.

2.9 Tavoite 2: Ympäristöohjeiden päivittäminen kallioiden kehittämiseen

Luodaan laaja materiaali uusien kiipeilykallioiden avaamiseen ja vanhojen kohteiden kehittämiseen, mikä auttaa lajin harrastajia huomioimaan ympäristöseikat turvallisuuden lisäksi kehittäessään uusia kiipeilykallioita. Kaikki kiipeilykallioiden kehittäminen tapahtuu Suomessa harrastustoimintana, joten ohjeistusta ja sen jalkauttamista tarvitaan paljon. Erilaiset irralliset ohjeet kootaan yksiin kansiin ja materiaali päivitetään ympäristöolan ammattilaisten toimesta.

Toimenpiteet

Toteutetaan opas kiipeilykallioiden kehittämiseen.

Seuranta

Oppaan valmistelun ohjausryhmä

Arviointi

Hallitus

2.10 Tavoite 3: Jäsenseurojen harrastustilojen lisääminen paikkakunnille, joilla ei ole kiipeilyhallia

Viimeisen 20 v aikana Suomeen on rakennettu paljon kiipeilyseiniä erilaisten liikuntatilojen yhteyteen. Monet näistä seinistä on hyvin vähällä käytöllä, koska kyseisissä liikuntatiloissa ei työskentele kiipeilyn ohjaajia. Samaan aikaan pienemmillä paikkakunnilla seuroilla on pulaa etenkin nuorten ryhmätoimintaan ja koulutustoimintaan sopivista tiloista. Vajaakäytöllä olevien liikuntatilojen käyttöasteen parantaminen on ympäristö- ja talousnäkökulmista hyvää liikuntapaikkarakentamista. Sopivien tilojen saaminen lähelle harrastajia vähentää harrastustoiminnasta syntyvää liikennettä.

Toimenpiteet

Kerätään ja jaetaan tietoa jäsenseuroille koulujen ja muiden vastaavien liikuntatilojen yhteydessä olevista kiipeilyseinistä. Tuetaan tarvittaessa seuroja kiipeilyseiniä päivytyksessä, jotta harrastajien lähelle saadaan lisää sopivia tiloja. Tuki toteutetaan Kiipeilyliiton seuratukena. Jatketaan opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkarakentamisen sarjaan tuotetun Kiipeilyseinäoppaan ohjeiden jalkauttamista.

Seuranta

Toiminnanjohtaja seuraa seurojen käyttöön saatuja kiipeilyseiniä. Lisäksi toiminnanjohtaja seuraa erityisavustuksilla toteutettujen hankkeiden toteumaa ja ylläpitää listaa opetus- ja kulttuuriministeriön tuella tuotettujen Kiipeilyseinäoppaan ja Ulkokiipeilypaikkojen kehittämisoppaan mukaisista rakenteista.

Arviointi

Hallitus

Alkuperäisen ympäristövastuullisuussuunnitelman on tehnyt SKIL 2021-kauden hallituksen jäsen Otto Lahti, Helsingissä 27.10.2021. Ohjelmaa on päivittänyt nykyinen toiminnanjohtaja Jari Koski, seuraava toiminnanjohtaja Aki Pakarinen ja hallituksen vapaaehtoinen Mikko Lemetilä, Helsingissä 5.11.2024.

3 Ihmiset ja yhteisö: yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

3.1 Yleistä yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelmasta

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisen sekä lain asettamien määräyksien toteuttamiseksi SKIL ry on laatinut yhdenvertaisuussuunnitelman osaksi liiton toimintasuunnitelmaa.

Suunnitelma on laadittu tukemaan Suomen Kiipeilyliiton toimintaa ja yhdenvertaisuuden toteutumista. Tavoitteena suunnitelman lisäksi on myös tutkia ja pohtia tehokkaimpia ja sopivimpia tapoja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja tutkimiseksi lajiliiton toiminnassa. Yhdenvertaisuus on aina ollut SKIL ry:n toiminnan yksi tärkeimmistä perusarvoista. Olympiakomitean Reilun Pelin periaatteet ovat tärkeässä roolissa toiminnassa.

3.2 Suunnitteluprosessin kuvaus

Liiton hyväksymää suunnitelmaa on ollut tekemässä hallituksen vapaaehtoistyöntekijä yhteistyössä muun hallituksen kanssa.

Erityisryhmien edustajista suunnittelutyössä olivat mukana haastattelun myötä myös ulkomaalaistaustaisia (muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvaa) liiton jäsentä.

Suunnitelmaa varten tehtiin alkukartoitus Valo ry:n laatiman liikuntajärjestöjen yhdenvertaisuuskartoitus-kyselyn mukaisesti. Kyselystä tiedotettiin liiton hallituksessa, liiton valiokuntien jäsenille sekä jäsenseuroille. Kysely on avoin kaikille liiton jäsenille ja siitä tiedotettiin sekä suomeksi että englanniksi.

3.3 Tilannekartoitus

Yhteisen pohdinnan myötä hallituksessa tultiin siihen tulokseen, että avoin keskustelu ja haastattelut liiton jäsenten kesken ovat tehokkain tapa saada tietoa yhdenvertaisuuden toteutumisesta. Hallituksen tavoitteena on miettiä yhä tehokkaampia tapoja kerätä tietoa yhdenvertaisuudesta.

Tilannekartoituksen myötä kehittämisalueiksi nousivat esiin kielellinen syrjintä, esteettömyys ongelmat ja vähävaraisten kiipeilyharrastuksen tukeminen. Suunnitelman alussa tarkastellaan edellä mainitut

kehittämisaalueet, minkä jälkeen tarkastelun kohteena on muita liiton toiminnan kannalta olennaisia yhdenvertaisuuteen liittyviä aiheita.

3.4 Kielellinen syrjimättömyys

Muuta kuin suomea puhuville tehdyt haastattelut osoittivat, että yhdenvertaisuutta ei aina koeta toteutuvan liiton toiminnassa. Vaikka kiipeilykulttuuri on avointa ja ohjeita sekä neuvoa saa niin henkilökunnalta kuin harrastajilta englanniksi, kokivat haastatellut olevansa eriarvoisessa asemassa tiedotusten suomenkielisyysden vuoksi. Kartoituskyselyn tutkimustulokset osoittavat myös kehittämisen varaa vieraskielisten paremmassa huomioon ottamisessa.

Liiton järjestämä tai tukema toiminta on avointa kaikille eikä ulkomaalaistausta tai suomea puhumattomuus ole este osallistumiselle. Liiton toimisto on monikielinen (suomi, ruotsi ja englanti).

Kielellisen syrjimättömyyden edistämiseksi SKIL ry:n tavoitteena on lisätä englanninkielistä tiedotusta nettisivuillaan. Tärkeimmät tiedotteet (mm. access-tiedotteet ja Suomessa järjestettävien arvokilpailujen tiedotteet) laaditaan liiton nettisivuille myös englanniksi. Tavoitteena on myös kannustaa jäsenjärjestöjä englanninkielisen tiedottamisen lisäämiseen ja tarvittaessa olla apuna prosessissa.

3.5 Esteettömyys

Kiipeilyliiton ja jäsenseurojen sisätiloissa ja kiipeilyhalleissa järjestettäviä tapahtumia kuten koulutuksia ja kilpailuja pyritään pitämään esteettömissä sisäpaikoissa, jolloin pyörätuolilla liikkuvat ja perheelliset lastenvaunuilla liikkuvat pystyvät osallistumaan.

Ulkokallioilla on muutama paikka, joihin pääsee lähelle kalliota lastenvaunujen kanssa. Esimerkkinä: liitto tekee tiivistä yhteistyötä Metsähallituksen kanssa, minkä myötä Olhavanvuorelle Repoveden kansallispuistoon pääsee nykyään myös esteettömästi. Tosin kiipeilijät ovat tottuneet ottamaan lapset mukaan kantolaitteessa.

3.6 Harrasteryhmät ja taloudellinen yhdenvertaisuus

Kiipeilyharrastuksen ohjattua junioritoimintaa on järjestetty noin parinkymmenen vuoden ajan. Harrasteryhmät ovat yhteisiä molempien sukupuolien edustajille.

Taloudellista yhdenvertaisuutta edistetään tukemalla ja kannustamalla matalan kynnyksen harrastuspaikkojen toimintaa suurimmissa kunnissa. Jo olemassa olevia matalan kynnyksen kiipeilypaikkoja on esimerkiksi Helsingissä sijaitseva Liikuntamyly.

Kiipeilyliiton tekemä ”Kiipeilyseinäopas” on osa Opetusministeriön kuntien liikuntapaikkarakentamisen tukemista varten tehtyä kirjasarjaa. Kirja opastaa kiipeilyseinien rakentamiseen esimerkiksi koulun liikuntatiloihin ja näin tukee matalan kynnyksen harrastamista.

3.7 Sukupuolten välinen tasa-arvo

Tilastoja

Molempien sukupuolien edustajia löytyy harrastustoiminnasta nykypäivänä melko tasaisesti. Toiminnanjohtajan arvion mukaan arviolta 40 000:stä kiipeilyn harrastajasta 60% on miehiä ja 40% naisia.

Suomen aikuisten maajoukkueesta miespuolisia on kaksi ja naispuolisia on yksi. Junioreiden viisihenkinen maajoukkue koostuu neljästä miespuolisesta ja yhdestä naispuolisesta.

Vuoden 2021 hallituksessa päätöksenteossa on eri sukupuolten edustajia; naisia kaksi ja miehiä kuusi. 2022 hallituksessa 3 naista ja 3 miestä. Valintatilanteissa pyritään kannustamaan vähemmistössä olevaa sukupuolta mukaan toimintaan. Valiokunnissa on melko tasapuolisesti sekä miehiä että naisia. Näissä elimissä pyritään aktiivisesti saamaan mukaan tasapuolisesti molempia sukupuolia.

Muuta

Vaikka lähtökohdiltaan kiipeily on sukupuolineutraali laji eikä sukupuoleen liittyvää syrjintää koettu tutkimustulosten mukaan esiintyvän, on hallitus tunnistanut miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon liittyvät ongelmat myös kiipeilyn parissa. Ulkomailla on tehty muutamia julkaisuja mm. naisten kokemasta sukupuoleen liittyvästä syrjinnästä ja häirinnästä kiipeilyharrastuksessa.

Tapausten käsittely

Liiton hallitus käsittelee huolet ja valitukset ja vastaa niihin, poislukien tapauksessa jäävät hallituksen jäsenet.

Seuranta ja arviointi

Hallitus hyväksyy vuosittain kokouksessaan yhdenvertaisuussuunnitelman päivityksen. Liiton hallitus jatkaa yhdessä toiminnanjohtajan ja valiokuntien kanssa yhdenvertaisuustyön kehittämistä.

Alkuperäisen yhdenvertaisuus- tasa-arvosuunnitelman on tehnyt SKIL 2017-kauden hallituksen jäsen Sofia Ikinen, Helsingissä 27.01.2017. Ohjelmaa on päivittänyt nykyinen toiminnanjohtaja Jari Koski, seuraava toiminnanjohtaja Aki Pakarinen ja hallituksen vapaaehtoinen Mikko Lemetilä, Helsingissä 5.11.2024.

4. Ihmiset ja yhteisö: Turvallinen toimintaympäristö ja epäasiallisen käytöksen ehkäiseminen

"Lasta on suojeltava kaikelta väkivallalta, välinpitämättömältä kohtelulta ja hyväksikäytöltä"

(YK:n Lasten oikeuksien sopimus, artikla 19).

Suomen Kiipeilyliitolla (SKIL), liiton jäsenseuroilla ja kiipeilyn toimijoilla on nollatoleranssi kaikelle kiusaamiselle, häirinnälle, hyväksikäytölle ja epäasialliselle käytökselle. Kiipeilyliitto on liittynyt [liikunnan ja urheilun yhteisiin kurinpitosäännöksiin](#) kevätkokouksen päätöksellä 23.4.2023. Tällä hetkellä Suomessa kiipeilyn parissa ei ole ollut tapauksia vakavista eettisistä urheilurikkomuksista (päivitetty 5.11.2024).

Kiipeilyliitto haluaa näillä urheiluyhteisön yhteisillä toimenpiteillä sekä oheisilla epäasialliseen käytökseen puuttumisen toimintaohjeilla auttaa myös seuroja tämän linjauksen toteuttamisessa ja aktiivisesti ennaltaehkäistä epäasiallista käytöstä kiipeilyssä.

4.1 Ennaltaehkäisy

Tunnista ilmiö ja anna sille ääni: Ennaltaehkäisy edellyttää, että tunnistamme ilmenemismuodot.

- Kiusaamista, häirintää, hyväksikäyttöä ja epäasiallista käytöstä voi esiintyä urheilussa eri muodoissa, erilaisissa tilanteissa, ja eri rooleissa olevien henkilöiden toimesta.
- Jokainen näistä on yhtä vakava ja vaatii toimenpiteitä.

Näitä tilanteita voi syntyä esim:

- kilpailijan ja valmentajan välille
- valmentaja/ien tai ohjaajien ja vanhempien välille
- toimihenkilöiden ja ohjaajien/valmentajien välille
- harrastajien/kilpailijoiden kesken
- eri seuran jäsenten kesken
- kiusaaminen, häirintä, hyväksikäyttö ja epäasiallinen käytös voivat ilmentyä sekä henkisenä että fyysisenä toimintana.

Ilman vastuuta ja roolia ei asiaa hoida kukaan.

Päätä kenelle ja miten seurassanne voi epäasiallisesta käytöksestä ilmoittaa:

- Valitkaa nuorten yhteyshenkilöksi nuorille helposti lähestyttävä henkilö (henkilö voi tarvittaessa olla seuran ulkopuolinen toimija)
- Valitse seuran johdosta 1–3 henkilöä, jotka vastaavat epäasialliseen käytökseen liittyvistä asioista seuran hallinnon suuntaan
- Anna jäsenille mahdollisuus myös nimettömään palautteenantoon

Viesti seurassasi, että vanhemmilla on oikeus olla kiinnostuneita keinoista, joilla kiusaamista ja häirintää seurassa ennaltaehkäistään.

Päätä oikein.

Varmista, että seuranne säännöissä huomioidaan häirintä ja epäasiallinen käytös, sekä niistä seuraavat kurinpidolliset toimenpiteet. Suosittelemme käyttämään Olympiakomitean tekemiä [mallisääntöjä](#).

Tämän jälkeen päätä, että virallisten toimintasääntöjen lisäksi seuranne sisäisissä toimintasäännöissä huomioidaan toimintamallit, joilla aktiivisesti ennaltaehkäistään häirintää ja kiusaamista. Toteuta päätöksestä aiheutuvat toimenpiteet ja varmista, että toimenpiteet jalkautuvat. Kouluta seuratoimijat ja anna heille työvälineitä, jotta ennaltaehkäisy on mahdollista.

Tällaisia toimia voivat olla esim:

- ohjaajien ja valmentajien perehdytyksen osana käytävä kiusaamisen ehkäisy. [Ohje valmentajille](#).

- vanhempaintapaamisessa läpikäytävät säännöt, joita seuran työntekijät ja vapaaehtoiset noudattavat. [Mallipohja säännöistä](#).
- harrastajien kesken läpikäytävät yhteiset pelisäännöt. [Ohje pelisääntöjen luomiseen ja lasten oikeuksista kertomiseen](#).

Tiedota seuran jäsenille ja tarvittaville sidosryhmille (vanhemmat, valmentajat, seuran toimihenkilöt) ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä ja luoduista toimintamalleista: [Mallipohja tiedotteesta vanhemmille](#).

Tarkista AINA lasten parissa työskentelevien (työsuhteessa olevien) rikostaustaote. Rikostaustaotteen voi tarkastaa myös seuran vapaaehtoistoimijoilta. Päivitä ja pidä toimenpiteet ajan tasalla. [Suositus Rikostaustaotteen selvittämisestä](#). Kerää tietoa toimintatavasta, sen vaikutuksista (esim jäsenkyselyt), käy läpi ja anna arvo saaduille tuloksille. Vahvista ohjeet ja toimintatavat vuosittain.

4.2 Tapausten käsittely

Kun epäasiallista käytöstä tapahtuu, tilanteen selvittämistä helpottavat ennakkoon mietityt toimintamallit.

Mikäli kohtaat seurassasi häirintää tai epäasiallista käytöstä:

- 1) puhu asiasta lähimmälle vastuuikäiselle: valmentajalle, ohjaajalle, tai ota yhteyttä seurasi nimeämään kiusaamis- ja häirintätilanteiden vastuuhenkilöön. Mikäli seurassasi ei tällaista ole, ota yhteys seuran puheenjohtajaan, toiminnanjohtajaan tai muuhun luotettavaksi kokemaasi tahoon seuran johdossa.
- 2) Lapset ja nuoret voivat käyttää Väestöliiton [Et ole yksin -palvelua](#), jossa Väestöliiton asiantuntijat ovat auttamassa ja vastaamassa kysymyksiin ongelmatilanteissa.
- 3) mikäli koet, että et seurassasi asiaa voi ottaa esille, voit olla yhteydessä Kiipeilyliittoon. Liitossa ensisijaiset yhteyshenkilöt kaikissa kiusaamis- ja häirintätilanteissa ovat puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja.

Seksuaalirikosten osalta on huomioitava, että rikosta epäillessä on rikoksen tutkiminen jätettävä aina poliisille. Ollessasi epävarma siitä, onko syytä epäillä seksuaalirikosta, konsultoi aina poliisia tai kysy neuvoa asiantuntijoilta. Voit kysyä neuvoa kertomatta uhrin tai epäillyn nimeä.

Käyttämämme mallit ja pohjat ovat Väestöliiton tuottamia.

Lasten turvallinen harrastusympäristö on aina aikuisten vastuulla.

Tutustu myös:

Väestöliiton [Et ole yksin -palvelu](#)

- [Toimintamalli epäasiallisen käytöksen tapausten käsittelyyn seuroissa](#)
- [Turvallisen seuran tarkistuslista](#)

Alkuperäisen ohjeistuksen on tehnyt Kiipeilyliiton toiminnanjohtaja Jari Koski Helsingissä 25.10.2020. Ohjelmaa on päivittänyt nykyinen toiminnanjohtaja Jari Koski, seuraava toiminnanjohtaja Aki Pakarinen ja hallituksen vapaaehtoinen Mikko Lemettilä, Helsingissä 5.11.2024.

Puhdas Ote

Suomen kiipeilyliitto SKIL ry:n
Reilun kilpailun ohjelma

2023–2025

KIIPEILYLIITTO

Ohjelman on hyväksynyt Suomen
urheilun eettinen keskus SUEK ry
Helsingissä 28.02.2023

5 Reilu kilpailu: antidopingohjelma ja kilpailumanipulaation torjunta

Reilun kilpailun ohjelman toteuttamisesta Kiipeilyliitossa vastaa Reilun kilpailun vastaava, joka osallistuu myös SUEKIn järjestämiin koulutustilaisuuksiin. Vastaavan ajantasaiset yhteystiedot löydät **Puhdas ote** -ohjelman lopusta (ks. kohta **5 Yhteen veto toimenpiteistä - Yhteyshenkilöt**). Henkilönvaihdosten yhteydessä uudet yhteyshenkilöt ja -tiedot ilmoitetaan SUEKille: info@suek.fi

5.1 Antidopingohjelma: sitoutuminen kansainväliseen ja kansalliseen antidopingsäännöstöön

Suomen Kiipeilyliitto SKIL ry sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman antidopingsäännöstöä ja Suomen antidopingsäännöstöä ja hyväksyy, että dopingrikkomuksissa kurinpitovaltaa käyttää Suomen antidopingsäännöstössä mainittu kurinpitoelin. Lisäksi SKIL sitoutuu noudattamaan Kansainvälisen urheilukiipeilyliiton (IFSC), Kansainvälisen vuorihiihtoliiton (ISMF) sekä Kansainvälisen kiipeilyliiton (UIAA) lajikohtaisia säännöstöjä. Jokainen Kiipeilyliiton kilpailulisenssin hankkiva urheilija sitoutuu lisenssiä lunastaessa noudattamaan Suomen antidopingsäännöstöä.

Lisäksi liiton kurinpito-ohjeissa on huomioitu antidopingsäännöstöön sitoutuminen. Rangaista voidaan sitä ”*joka syyllistyy voimassa olevan antidopingsäännöston mukaiseen dopingrikkomukseen kilpailussa tai kilpailujen ulkopuolella tai ei noudata antidopingsäännöstössä määrättyjä urheilijan tukihenkilön velvollisuuksia.*” Liiton kurinpitomääräysten alaisia ovat:

- liiton jäsen seurat
- liiton alaiset kilpailutoimintaa harjoittavat osakeyhtiöt
- jäsen seurojen jäsenet
- jäsen seurojen hallitusten ja johtokuntien ja näiden asettamien elinten jäsenet, toimihenkilöt ja urheilijan tukihenkilöt
- ne henkilöt ja yhteisöt, jotka ovat kirjallisesti sitoutuneet noudattamaan näitä määräyksiä tai ovat lunastaneet liiton kilpailulisenssin

- voimassa olevan antidopingsäännösten alaiset henkilöt ja yhteisöt

5.2. Antidopingohjelman tavoitteet

Kiipeilyliiton antidopingohjelman tavoitteet:

1. Edistämme puhtaita ja terveitä elämäntapoja liikunnassa ja urheilussa
2. Turvaamme oikeudet reiluun sekä puhtaaseen urheiluun
3. Ennaltaehkäisemme dopingrikkomuksia koulutuksen ja viestinnän avulla
4. Osallistumme aktiivisesti lajin antidopingtoiminnan kehitykseen

5.3 Ennaltaehkäisevä antidopingtoiminta

Kiipeilyliitto huomioi kaikessa toiminnassaan liikunnan ja urheilun eettiset periaatteet. Antidopingtoiminta on aktiivista, avointa ja vastuullista. Kiipeilyliiton antidopingkoulutus ja -viestintä ovat keskeisessä asemassa antidopingohjelman tavoitteisiin pääsemisessä. Ennaltaehkäisevässä antidopingtoiminnassa urheilijat tutustuvat ensisijaisesti antidopingtoimintaan koulutuksen kautta, jotta dopingtesti ei olisi ensimmäinen kerta, kun urheilija kohtaa antidopingasiat. Viestinnällä puolestaan tuetaan puhtaan urheilun arvoa ja eettisesti kestävää kiipeilyä.

5.3.1 Antidopingkoulutus

Antidopingkoulutuksen tavoitteena on varmistaa urheilijoille, heidän tukihenkilöillensä sekä muille urheilutoimijoille ajantasaiset tiedot vallitsevasta antidopingsäännöstöstä ja -toiminnasta sekä antaa valmiudet tehdä eettisesti kestäviä valintoja urheilussa. Myös Kansainvälinen Urheilukiipeilyliitto (IFSC), Kansainvälinen vuorihiihtoliitto (ISMF) ja Kansainvälinen kiipeilyliitto (UIAA) voivat vaatia kilpaurheilijoita suorittamaan antidopingkoulutusta ennen urheilutapahtumia tai urheilutapahtuman aikana. Urheilutapahtumat, joissa IFSC/ISMF/UIAA edellyttävät kilpaurheilijan antidopingkoulutusta, on listattuna taulukossa 1.

Taulukko 1. Kansainvälisten lajiliittojen antidopingkoulutus.

Kansainvälinen lajiliitto	Kansainvälinen urheilukiipeilyliitto IFSC	Kansainvälinen vuorihiihtoliitto ISMF	Kansainvälinen kiipeilyliitto UIAA
Koulutus	ADEL for Registered Testing Pool athletes (WADA)	ISMF Anti-Doping Education (ISMF)	Anti-Doping Certificate (UIAA)
Kenelle pakollinen?	Kansainväliseen rekisteröityyn testauspooliin kuuluvat urheilijat	Kansainvälisen tasomäärittelyn piiriin kuuluvat urheilijat	Kansainvälisen tasomäärittelyn piiriin kuuluvat urheilijat
Kuinka usein?	Vuosittain	Ei määritelty verkkosivuilla	Vuosittain

Suomen Kiipeilyliiton antidopingkoulutuksesta vuoden 2023 alusta lähtien vastaa liiton Reilun kilpailun vastaava, joka koordinoi ja seuraa koulutusten toteutumista sekä osallistuu SUEKin järjestämiin koulutustilaisuuksiin. Lajiliittojen järjestämät koulutukset raportoidaan osoitteeseen: <https://koulutus.suek.fi/liittokoulutukset/luo-raportti>.

Koulutusta järjestetään sekä kasvokkain että verkkokoulutuksena ensisijaisesti maajoukkueurheilijoille ja -valmentajille. Puhtaasti paras -verkkokoulutus

**PUHTAASTI
PARAS**

vaaditaan maajoukkueurheilijoilta kerran kahdessa vuodessa. SUEKin koulutuspäälliköltä saadaan kooste kaikista verkkokoulutuksen tehneistä kiipeilyurheilijoista. Tiedot verkkokoulutuksen suorittaneista kerätään vähintään kahdesti vuodessa, keväisin ja syksyisin.

Koulutuksen rakenne noudattaa SUEKin Reilun kilpailun ohjelmien kriteeristön koulutusstandardia:

- Puhtaaseen urheiluun liittyvät periaatteet ja arvot
- Urheilutoimijoiden oikeudet ja vastuut, antidopingsäännöstö
- Ankaran vastuun periaate
- Dopingin vaikutukset (fyysiset, sosiaaliset, taloudelliset)
- Dopingrikkomukset
- Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa
- Ravintolisien käyttöön liittyvät riskit
- Erivapaus urheilijan lääkityksessä
- Testiprotokolla (virtsa- ja veritesti, Urheilijan biologinen passi)
- Testauspooli, ADAMS ja olinpaikkatiedot
- Dopingia koskevien huolenaiheiden nostaminen esille

5.3.3 Antidopingviestintä

Kaikille kilpailulisenssin lunastaneille urheilijoille jaetaan sähköisesti ajantasainen Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa (KAMU) -esite. Lisäksi muistutetaan KAMU-mobiilisovelluksesta. Kiipeilyliiton verkkosivuilta ohjataan SUEKin tärkeimpiin materiaaleihin, työkaluihin ja yhteystietoihin:

- KAMU-lääkehaku
- ERKKA-erivapauskone
- ILMO-raportointipalvelu
- Materiaalipankki
- Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry (Toimisto)

Myös seuroja kannustetaan lisäämään vastaavat tiedot sivustoilleen. SUEKin tukipalveluista ja -työkaluista lisätään tietoa myös eri kohderyhmien (esim. urheilijat, valmentajat) antidopingkoulutusten yhteydessä.

Kiipeilyliiton julkaistusta **Puhdas Ote** -Reilun kilpailun ohjelmasta tiedotetaan sekä liiton sivuilla että sosiaalisessa mediassa. Käytäntöä jatketaan myös aina ohjelmaa päivittäessä. Antidopingasiat nostetaan esille viestinnässä erityisesti kansainvälisenä Play True -päivänä. Play True -päivänä Kiipeilyliitto kannustaa myös kiipeilyn parissa toimivia harrastajia, urheilijoita, seuroja ja yksityisiä toimijoita viestimään puhtaan urheilun puolesta. Sosiaalisessa mediassa aihetunnisteena ovat [#PlayTrue](#), [#PlayTrueDay](#) ja [#puhtaastiparas](#)

5.4 Dopingvalvonta

Suomen antidopingsäännöstön perusteella SUEKilla ja muilla antidopingorganisaatioilla on oikeus tehdä dopingtestejä urheilijoille, jotka ovat sitoutuneet antidopingsäännöseen. Periaatteessa kaikki urheilijat, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen urheilu- ja kilpailutoimintaan, ovat dopingvalvonnan piirissä. Testien käytännön suorittamisesta Suomessa vastaa useimmiten SUEKin valtuuttama testiryhmä ja

kansainvälisissä kilpailuissa testaus on kansainvälisen lajiliiton testaustoiminnan alaisuudessa. SUEKin rekisteröityyn testauspooliin (RTP) kuuluu kansainvälisten lajiliittojen rekisteröityyn testauspooliin kuuluvia urheilijoita, kansainvälisen tason huippu-urheilijoita sekä urheilun toimintakiellossa olevia urheilijoita.

Kiipeilyliitto tukee kilpailujärjestäjää käytännön testaustoiminnan mahdollistamisessa sekä mahdollisissa ongelmatilanteissa. Liitto muistuttaa myös kilpailujärjestäjää testauskäytännöistä ja niihin liittyvistä velvoitteista. Dopingtestaustilanteeseen liittyvät velvoitteet ovat:

- Asianmukaisten dopingtestitilojen järjestäminen.
- Pyydetyn määrän mukainen täysi-ikäisten saattajien järjestäminen dopingtestiryhmälle tarvittaessa
- Tarvittavien tietojen toimittaminen, jotka helpottavat testauksen kulkua, kuten kilpailujen osallistujalistat, osallistujien matkasuunnitelmat ja majoitusosoitteet sekä kilpailujen lopputulokset.

5.4.1 Yhteys- ja olinpaikkatietojen ilmoitusvelvollisuus

Testauspoolin urheilijoilla on velvollisuus pitää ajan tasalla yhteys- ja olinpaikkatietonsa. Tiedot ilmoitetaan WADA:n luoman ja ylläpitämän ADAMS-järjestelmän sähköiseen kalenteriin. Yhteys- ja olinpaikkatietojen ilmoituksen laiminlyönnistä voidaan antaa antidopingsäännöstenmukainen rangaistus.

Ajankohtainen kilpailukalenteri löytyy [Kiipeilyliiton tapahtumakalenterista](#) ja [maajoukkueen jäsenet](#) sille omistetulta sivulta. Lajiliitto on vastuussa maajoukkueryhmien ja -valintojen ajantasaisesta tiedottamisesta SUEKille ilman erillistä pyyntöä. Ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- Urheilijoista: nimet, syntymäajat, yhteystiedot
- Koti- ja ulkomaanleireistä: osallistujalistat, majoitus- ja harjoituspaikat, leiriaikataulut
- Kilpailutiedot
- Tiedot maajoukkueiden muista mahdollisista kokoontumisista ja tapaamisista
- Tiedot kansainvälisen lajiliiton rekisteröityyn testauspooliin kuuluvista urheilijoista

Tiedot ilmoitetaan SUEKille osoitteeseen antidoping@suek.fi.

5.4.2 Dopingtestaus

Dopingtestejä tehdään sekä kilpailuissa että kilpailujen ulkopuolella. Pääasiassa analysoitavaksi otetaan virtsanäyte ja jossain määrin myös verinäytteitä. Testit suoritetaan ennalta ilmoittamatta niin sanottuina yllätystesteinä. Näin toimitaan myös kilpailutapahtumien yhteydessä, lukuun ottamatta kansainvälisiä arvokilpailuja, joissa esimerkiksi kansainvälisen lajiliiton säännöt määräävät dopingtestien tekemisestä.

5.4.3 Kansalliset erivapaudet

Mikäli urheilijan sairauden hoito vaatii jonkin urheilussa kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käyttöä, hoidolle voidaan hakea erivapautta. SUEK:n lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin kuuluvien urheilijoiden tulee hakea erivapautta ennakkoon. [Ajankohtaisen lajikohtaisen tasomäärittelyn näet täältä](#). Tiedon selvittämisessä auttaa myös [Erkka-erivapauskone](#). Tällä hetkellä **kiipeily ei kuulu SUEK:n kansallisen lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin** (päivitetty 20.2.2023). Urheilijan mahdollisen dopingtestin jälkeen erivapaus lääkkeen käytölle haetaan tällöin takautuvasti.

SUEK:n erivapauspäätös koskee kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja. Tasomäärittelyn ulkopuolella olevien urheilijoiden kohdalla SUEK tarkistaa jälkikäteen (mahdollisen dopingtestin jälkeen), että kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelossa olevien aineiden ja/tai menetelmien käytölle on lääketieteellinen peruste. Tämän osoittamiseksi urheilijan tulee hakea erivapautta takautuvasti.

5.4.4 Kansainväliset erivapaudet

Kansainvälisen tason urheilijoiden ja kansainvälisiin urheilutapahtumiin osallistuvien urheilijoiden on seurattava kansainvälisen lajiliittonsa erivapauskäytäntöä ja -ohjeistusta. Tiedot eri kansainvälisten lajiliittojen osalta on koottu taulukkoon 2 ja lisäksi tarvittaessa kv-erivapausasioissa auttaa Kiipeilyliiton Reilun kilpailun vastaava (ks. kohta **5 Yhteenveto toimenpiteistä - Yhteyshenkilöt**).

Kansainvälinen lajiliitto määrittelee kansainvälisen tason urheilijat ja kansainväliset urheilutapahtumat, jotka se katsoo sellaisiksi, että erivapaus tulee hoitaa kansainvälisen lajiliiton kautta. Erivapautta koskevat hakemukset on urheilijan toimitettava tarvittaessa etukäteen käsiteltäväksi kansainväliselle lajiliitolleen englanniksi täytettyinä kansainvälisen lajiliiton ohjeistuksen mukaisesti (esim. ADAMS-järjestelmän kautta tai kansainvälisen lajiliiton lomakkeella, mikäli sellainen on olemassa).

Taulukko 2. Kiipeilyn kansainvälisten lajiliittojen erivapauskäytännöt (päivitetty 20.2.2023).

Kansainvälinen lajiliitto	Kansainvälinen urheilukiipeilyliitto IFSC	Kansainvälinen vuorihiihtoliitto ISMF	Kansainvälinen kiipeilyliitto UIAA
Linkki ajantasaisiin erivapausohjeisiin (päivitetty 20.2.2023)	Anti-doping therapeutic use exemptions	Therapeutic use exemption process	Therapeutic use exemption process – TUE
Kansainvälisen tasomäärittelyn piiri	1) Urheilijat, joilla on IFSC:n myöntämä kansainvälinen lisenssi JA 2) Urheilijat, jotka kuuluvat IFSC:n rekisteröityyn testauspooliin TAI 3) Kansainvälisen lisenssin omaava	ISMF:n kansainvälisiin kilpailuihin osallistuvat urheilijat: Maailmancupit, nuorten maailmancupit, maailmanmestaruuskilpailut, mannerten mestaruuskilpailut sekä ISMF:n sarjan kilpailut	UIAA:n urheilutapahtumiin osallistuvat urheilijat

	urheilija, jonka sijoitus maailmanrankingissa on 15. tai parempi TAI 4) Hallitseva nuorten maailmanmestari	Katso ISMF:n kilpailukalenteri	
Erivapauskäytäntö lyhyesti	Kansainvälisen tasomäärittelyn piirissä olevat urheilijat: Erivapaushakemus etukäteen heti tilanteen tullen. Kilpailun aikana kiellettyjen aineiden erivapaus oltava haettuna vähintään 30 pv ennen kilpailua. Tasomäärittelyn ulkopuolella olevat urheilijat: Erivapaus haetaan takautuvasti	Kansainvälisen tasomäärittelyn piirissä olevat urheilijat: Erivapaushakemus etukäteen heti tilanteen tullen. Kilpailun aikana kiellettyjen aineiden erivapaus oltava haettuna vähintään 30 pv ennen kilpailua. Tasomäärittelyn ulkopuolella olevat urheilijat: Erivapaus haetaan takautuvasti	Kansainvälisen tasomäärittelyn piirissä olevat urheilijat: Erivapaushakemus etukäteen heti tilanteen tullen. Kilpailun aikana kiellettyjen aineiden erivapaus oltava haettuna vähintään 30 pv ennen kilpailua. Tasomäärittelyn ulkopuolella olevat urheilijat: Erivapaus haetaan takautuvasti
Erivapauden hakeminen	International Testing Agency (ITA) TAI SUEKin voimassa oleva erivapaus	International Testing Agency (ITA) TAI SUEKin voimassa oleva erivapaus	International Testing Agency (ITA) TAI SUEKin voimassa oleva erivapaus
Erivapauden hakulomake	TUE Application Form → syötetään ADAMS-tietojärjestelmään	TUE Application Form → syötetään ADAMS-tietojärjestelmään	TUE Application Form → syötetään ADAMS-tietojärjestelmään

5.4.5 Dopingrikkomukset, kurinpitomenettely ja toiminta kriisitilanteessa

Kiipeilyliitto on sitoutunut tekemään yhteistyötä SUEKin kanssa mahdollisen dopingrikkomuksen selvittämisessä ja raportoi SUEKille tiedoista, jotka viittaavat dopingrikkomukseen. Lopullisen päätöksen mahdollisesta tapahtuneesta dopingrikkomuksesta tekee SUEKin nimeämä antidopingasioiden kurinpitolautakunta.

Dopingrikkomusepäilyyn liittyvän käsittelyn yhteydessä SUEK toimittaa asiaankuuluvat ilmoitukset aina dopingrikkomusepäilylle, jolla on oikeus kertoa tästä oman harkintansa mukaan kenelle tahansa. Huomaa, että vaikka epäilty urheilija itse toisi asian julkisuuteen tutkinnan aikana, liittoa koskee salassapitovelvoite, eikä liitto kommentoi dopingepäilyä millään tavalla tutkinnan aikana.

SUEK julkaisee tapauksen, kun lopullinen päätös on tehty. Julkaisutapaan vaikuttavat urheilijan taso ja ikä SUEKin harkinnan mukaan. Dopingrikkomusepäilyyn aikana ja ennen dopingrikkomuspäätöksen julkistusta SUEK on yhteydessä Kiipeilyliiton toiminnanjohtajaan, jolloin voidaan valmistautua kriisiviestintään ohjeiden mukaisesti. SUEKin julkaisun jälkeen myös Kiipeilyliitolla on mahdollisuus tiedottaa asiasta. Dopingrikkomuksissa kriisiviestintän johtoryhmän muodostavat Liiton toiminnanjohtaja, SKIL:n hallituksen puheenjohtaja, kilpailuvaliokunnan puheenjohtaja ja Reilun kilpailun ohjelman vastaava. Johtoryhmä käsittelee asian sääntöjen ja määräysten mukaisesti, sekä päättää

tiedottamisesta. Viestinnän sisältö koordinoidaan SUEKIn kanssa. SUEK auttaa aina tarvittaessa kriisiviestinnässä ja sen asiantuntijat ovat käytettävissä.

Kriisiviestinnässä tulee toimia nopeasti, avoimesti ja rehellisesti. Tiedotteessa tai tiedotustilaisuudessa tulee vastata seuraaviin kysymyksiin:

- Mitä?
- Missä?
- Milloin?
- Miten?
- Mitkä ovat seuraukset?
- Miten toimitaan tästä eteenpäin?
- Miten asiaa selvitetään?

Kriisitilanteessa pyritään myös auttamaan ja tukemaan kiinnijäänyttä urheilijaa, jotta hän ei jää ongelmansa kanssa yksin. Menettelystä sovitaan urheilijan edustaman seuran/joukkueen kanssa. Jos kyseessä on huumaavat aineet, niin autetaan kiinnijäänyttä hakeutumaan hänelle soveltuvaan hoitoon.

Urheilija, joka on kärsinyt määrääkaisen toimintakiellon, voi palata kilpailutoimintaan. Jos urheilija haluaa lopettaa kilpailemisen, tulee hänen ilmoittaa SUEK:lle kilpailutoiminnan lopettamisesta. Toimintakiellon aikana urheilija on edelleen dopingvalvonnan piirissä.

5.4 Kilpailumanipulaation torjunta

Kilpailumanipulaatiolla tarkoitetaan vilpillistä vaikuttamista ottelun tai kilpailun kulkuun tai lopputulokseen. Ilmiö uhkaa rehellistä kilpailua. Siksi on tärkeää, että koko urheiluyhteisö yhdessä viranomaisten kanssa puolustaa yhteisiä sääntöjä ja reilun pelin periaatetta. Urheilutoimijoiden tulee olla tietoisia kilpailumanipulaation uhasta ja torjuntakeinoista, jotta yritykset kyetään havaitsemaan, torjumaan ja sanktioimaan.

Kilpailumanipulaation torjunnasta Kiipeilyliitossa vastaa Reilun kilpailun vastaava. Vastaavan ajantasaiset yhteystiedot löydät Puhdas ote -ohjelman lopusta (ks. kohta **5 Yhteen veto toimenpiteistä - Yhteys henkilöt**). Henkilönvaihdosten yhteydessä uudet yhteys henkilöt ja -tiedot ilmoitetaan SUEKille: info@suek.fi

5.5 Sitoutuminen kilpailumanipulaation torjuntaan

Kiipeilyliitto on sitoutunut vastustamaan kilpailumanipulaatiota ja kilpailumanipulaatio on asetettu rangaistavaksi liiton kurinpito-ohjeissa. Liiton kilpailu- ja kurinpitosäännöissä on säädetty kilpailumanipulaatio ja vedonlyönti läheisistä kohteista sekä sisäpiiritiedon jakaminen ulkopuolisille rangaistavaksi. Kiipeilyurheilussa sisäpiiritiedon jakamista voivat esimerkiksi olla urheilijoiden terveydentilat, kilpailutaktikat sekä paljastava tieto kilpakiipeilyreiteistä ennen itse kilpailuajankohtaa.

Urheilutoimijoiden sopimuksissa henkilö sitoutuu torjumaan kilpailumanipulaatiota ja ilmoittamaan, mikäli havaitsee sellaista sekä sitoutuu olemaan lyömättä vetoa omasta kilpailutapahtumasta sekä omasta sarjatasosta ja lisäksi myös oman seuran ja yhteistyöseurojen sarjoista/kilpailuista.

5.6 Kilpailumanipulaation tilannekuva kiipeilyurheilussa ja torjunnan tavoitteet

Kiipeilyliitto toteutti yhteistyössä SUEK:n kanssa kiipeilyurheilun kilpailumanipulaation tilannekuvan kartoituksen (Liite 1). Tilannekuvaa Kiipeilyliiton puolelta oli kartoittamassa SKIL:n kilpailukoordinaattori ja Reilun kilpailun ohjelman vastaava. SUEK:n 2022 julkaiseman tilannekuvan mukaan kilpailumanipulaation riski kiipeilyssä on matala. Lajissa ei ole tullut ilmi kilpailumanipulaatiotapauksia ja vedonlyönnin määrä niin kansallisesti kuin kansainvälisesti on vähäistä. Suomalaisiin urheiluseuroihin ei liity myöskään merkittäviä yksityisiä tai kansainvälisiä omistuksia tai epämääräisiä sponsoritahoja. Tietoon ei ole tullut epäilyksiä siitä, että kiipeilyurheilua käytettäisiin hyväksi rikollisessa toiminnassa. Kartoituksessa ehdotettiin myös toimenpiteitä kilpailumanipulaation riskitekijöiden tunnistamiseen.

Kartoituksen pohjalta Kiipeilyliiton kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tavoitteet ovat seuraavat:

1. Turvata oikeudet reiluun urheiluun
2. Kilpailumanipulaation ennaltaehkäisy kiipeilyssä koulutuksen ja viestinnän avulla
3. Määrittellä Kiipeilyliiton organisaatioon kuuluvien henkilöiden ja tahojen vastualueet sekä tehtävät kilpailumanipulaation torjunnassa
4. Määrittellä toimenpiteet, joilla lajin parissa toimivien asiantuntemus aiheesta päivittyy säännöllisesti ja kattavasti

5.7 Kilpailumanipulaation ennaltaehkäisy

Kilpailumanipulaation ennaltaehkäisyssä pyritään tunnistamaan kilpailumanipulaation riskitekijöitä kiipeilyurheilussa ja suunnitella niiden vastaisia toimenpiteitä. Ennaltaehkäisyyn pyritään pääasiassa selkeiden toimintamallien, koulutuksen ja avoimen viestinnän kautta. Tunnistetuista riskitapauksista ollaan myös aina yhteydessä SUEK:iin.

5.7.1 Kilpailumanipulaation torjuntaan tähtäävä koulutus

Kilpailumanipulaatiokoulutuksen tavoitteena on kasvattaa tietoisuutta kilpailumanipulaatiosta ja sitä kautta antaa valmiuksia ilmiön tunnistamiseen ja siihen puuttumiseen. Kun ilmiö tunnistetaan, sitä voidaan myös torjua tehokkaammin. Tavoitteena on, että kaikilla urheilutoimijoilla on tarvittava ja ajantasainen tieto kilpailumanipulaatiosta.

Kilpailumanipulaation torjuntaan tähtäävä koulutus toteutetaan samanaikaisesti antidopingkoulutuksen kanssa. Yhdessä ne muodostavat Kiipeilyliiton reilun kilpailun koulutuksen. Koulutusta järjestetään sekä kasvokkain että verkkokoulutuksena ensisijaisesti maajoukkueurheilijoille ja -valmentajille sekä tuomareille. Reilusti paras -verkkokoulutus vaaditaan maajoukkueurheilijoilta kerran kahdessa vuodessa. Koulutuksen toteutuksesta ja seurannasta vastaa Kiipeilyliiton reilun kilpailun vastaava. Lajiliittojen järjestämät koulutukset raportoidaan osoitteeseen: <https://koulutus.suek.fi/liittokoulutukset/luo-raportti>.

5.7.2 Kilpailumanipulaation torjunnan viestintä ja toiminta kriisitilanteissa

Kiipeilyliitto viestii vuosittain kilpailumanipulaation torjunnasta kansainvälisenä korruption vastaisena päivänä 9.12. SKIL nostaa kilpailumanipulaatioasiat esille omassa viestinnässään esimerkiksi somekampanjalla ja aktivoi myös muita kiipeilyn parissa toimivia urheilutoimijoita viestimään aiheesta. Aihetunnisteena on: #reilustiparas

Kiipeilyliiton uudelle verkkosivulle laaditaan kilpailumanipulaation torjunnasta tiivis yhteenveto osaksi liiton vastuullisuusohjelmaa. Yhteenveto pitää sisällään linkin ILMOita urheilurikkomuksesta - palveluun sekä Reilusti paras -verkkokoulutukseen. Myös seuroja kannustetaan lisäämään vastaavat tiedot sivustoilleen.

Kriisiviestintätapauksissa seurataan antidopingohjelman tapaan (ks. kohta 2.4.4) liiton voimassa olevaa kriisiviestintäsuunnitelmaa, jossa kriisiviestinnän johtoryhmän muodostavat Liiton toiminnanjohtaja, SKIL:n hallituksen puheenjohtaja, kilpailuvaliokunnan puheenjohtaja ja Reilun kilpailun vastaava. Kriisiviestintä toteutetaan yhteistyössä SUEKin kanssa.

5.7.3 Toimenpiteet ja yhteistyöverkosto

Kiipeilyliiton toimintaohje kilpailumanipulaatiotapauksissa:

1) Ilmoituksen saapuminen

Ilmoituksen tekemisen kannalta tärkeää on monikanavaiset ja turvatut ilmoituskanavat. Kiipeilyliitossa ilmoitus urheilurikkomuksesta, esimerkiksi kilpailumanipulaatioepäilystä, voi tulla seuraavien kanavien kautta:

- ILMO-raportointipalvelu, <https://ilmo.suek.fi/> (ylläpitäjänä SUEK)
- sähköpostitse: kilpakiipeily@gmail.com
- puhelimitse
 - 040 586 8123 (toiminnanjohtaja)
 - 050 4100 229 (reilun kilpailun vastaava)

2) Alustava käsittely

Kilpailumanipulaatioiselvitysten yhteyshenkilöinä toimivat toiminnanjohtaja ja reilun kilpailun vastaava. Yhteyshenkilöt keräävät saatavilla olevat tapahtumatiedot.

3) Konsultointi SUEKin kanssa

Kaikista tapauksista ilmoitetaan SUEKin tutkintapäällikölle. Tapaukset käydään läpi yhteistyössä tapauskohtaisesti ja sovitaan rooleista, vastuista ja asian tiedottamisesta (ks. 2.4.4). SUEK vie asian tarvittaessa kansallisen yhteistoimintaryhmän käsiteltäväksi. Mahdollisista rikostutkinnallisista seuraamuksista päättää poliisi. Jos tapaus ei johda rikostutkinnallisiin seuraamuksiin, voidaan asiaa kuitenkin tarvittaessa jatkoselvittää yhdessä SUEKin kanssa ja viedä liiton kurinpitomenettelyyn.

4) Mahdollinen liiton kurinpitomenettely

Selvitysten pohjalta ja tarvittaessa SUEKin näkemys huomioon ottaen Kiipeilyliitto tekee päätöksen joko

asian viemisestä liiton kurinpitomenettelyyn tai asian käsittelyn päättämisestä.

5) Tiedotus

Asianosaisia tiedotetaan käsittelyn lopputuloksesta tai asian käsittelyn päättämisestä.

5.8 Seuranta ja kehitystyö

Suomen Kiipeilyliiton Reilun kilpailun ohjelman ja sen päivitykset hyväksyy SKIL:n hallitus. Hyväksymisen jälkeen ohjelma julkaistaan liiton verkkosivuilla. **Puhdas Ote** -ohjelman vuotuiset toimenpiteet nostetaan toimintasuunnitelmaan ja niiden toteutumista seurataan liiton vuosikertomuksessa sekä johtokunnan toimesta. Kilpailuvaliokunnan edustaja on mukana SUEKin tiedotuslistalla (sähköpostitiedote) ja välittää tarvittavat tiedot kilpailijoille, valmentajille ja joukkueiden johtajille.

Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että liitolla on käytössä riittävät henkilöstö- ja/tai muut resurssit ohjelman ja sen toimenpiteiden toteuttamiseen. Päävastuu **Puhdas Ote** -ohjelman toteuttamisesta on Reilun kilpailun vastuhenkilöllä yhteistyössä kilpailuvaliokunnan kanssa ja ohjelmaa päivitetään aina tarvittaessa. Kehitys- ja yhteistyötä tehdään ensisijaisesti SUEKin, IFSC:n, ISMF:n ja UIAA:n kanssa.

Suomen Kiipeilyliitto (SKIL) sitoutuu urheilun eettisten rikkomusten vastaiseen työhön ja noudattaa kiipeilyn kansainvälisten kattojärjestöjen (IFSC, ISMF ja UIAA), Suomen urheilun eettisen keskuksen (SUEK ry) ja Maailman Antidopingjärjestön (WADA) antamia määräyksiä ja ohjeita.

5.9 Yhteenveto toimenpiteistä

Toimenpiteet	Toteutus
<p>Puhdas ote -Reilun kilpailun ohjelman toteuttaminen, tarkastaminen ja päivittäminen.</p>	<p>Puhdas ote -ohjelman tarkastaminen vuosittain ennen seuraavan toimintavuoden alkua:</p> <ul style="list-style-type: none"> Järjestö nimeää vastuuhenkilön, tieto myös SUEKille. Järjestöstä tavoitetaan oikeat henkilöt ja henkilövaihdoksista tiedotetaan SUEKia Hallituksen hyväksymän ohjelman suunnitelmat ovat esillä toimintasuunnitelmassa ja toteutumisen arviointi vuosikertomuksessa. Ohjelma on esillä ja siitä sekä sen toteutumisesta viestitään.
<h3>Antidopingohjelma</h3>	
<h4>1. Säännöt ja sopimukset</h4>	
<p>Sitoutuminen kansainväliseen ja kansalliseen antidopingsäännöstöön.</p>	<p>Urheilijoiden kilpailulisenssit kattavat sitoutumisen antidopingsäännöstöön. Myös muilla kiipeilyn parissa toimivilla on erilliset antidopingsopimukset.</p>
<h4>2. Antidopingkoulutus</h4>	
<p>Antidopingkoulutukset maajoukkueurheilijoille ja -valmentajille.</p>	<p>Puhtaasti paras -verkkokoulutus maajoukkueurheilijoille vaaditaan kerran kahdessa vuodessa.</p> <p>Lähi- ja etäkoulutukset urheilijoille ja valmentajille. Koulutusten toteutumisen seuranta ja raportointi SUEKille. Tiedot verkkokoulutusten suorittaneista kerätään SUEKilta kahdesti vuodessa, keväisin ja syksyisin.</p>
<p>Liiton oman antidopingkouluttajan asiantuntijuuden ylläpitäminen.</p>	<p>SUEKin koulutustilaisuuksiin osallistuminen vuosittain.</p>
<p>Kansainvälisiin urheilutapahtumiin (IFSC/ ISMF/ UIAA) liittyvä antidopingkoulutus.</p>	<p>Varmistetaan, että kansainväliseen urheilutapahtumaan osallistuva urheilija on suorittanut soveltuvan antidopingkoulutuksen.</p>
<h4>3. Antidopingviestintä</h4>	
<p>Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa (KAMU) -esitteen sekä KAMU-mobiilisovelluksen levittäminen.</p>	<p>Esitteen jakaminen ja mobiilisovelluksesta muistuttaminen kilpailulisenssin lunastuksen yhteydessä.</p>

Puhdas ote -reilun kilpailun ohjelmasta tiedottaminen.	Tiedotteen laatiminen liiton sivulle ja viestiminen sosiaalisessa mediassa julkaisun ja ohjelman päivittämisen yhteydessä.
Kansainvälinen Play True -päivä.	Viestiminen puhtaan urheilun puolesta liiton sosiaalisessa mediassa aihetunnisteilla #PlayTrue, #PlayTrueDay, #puhtaastiparas
4. Dopingvalvonta	
Maajoukkueryhmien urheilijoista, leiriohjelmista ja muista aikatauluista tiedottaminen SUEK:lle	Ajantasainen kilpailukalenteri ja maajoukkueen jäsenlista. Tietojen ja sen muutoksista ilmoittaminen antidoping@suek.fi
Dopingtestaus	<p>Kilpailunjärjestäjän tukeminen käytännön testaustoiminnan mahdollistamisessa sekä mahdollisissa ongelmatilanteissa</p> <p>Kilpailunjärjestäjien tiedottaminen testauskäytännöistä ja niihin liittyvistä velvoitteista: Velvoitteita ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asianmukaisten dopingtestitilojen järjestäminen. • Pyydetyn määrän mukainen täysi-ikäisten saattajien järjestäminen dopingtestiryhmälle tarvittaessa • Tarvittavien tietojen toimittaminen, jotka helpottavat testauksen kulkua, kuten kilpailujen osallistujalistat, osallistujien matkasuunnitelmat ja majoitusosoitteet sekä kilpailujen lopputulokset.
Erivapaudet	Erivapausmenettelystä tiedottaminen huomioiden kansallisten ja kansainvälisten tasojen erot urheilijoiden erivapausmenettelyissä. Urheilijoiden ohjeistaminen erivapauksiin liittyvissä asioissa.
Dopingrikkomukset, kurinpitomenettely ja toiminta kriisitilanteessa	Yhteistyö SUEKin kanssa mahdollisen dopingrikkomuksen selvittämisessä. Kriisiviestintäsuunnitelman seuraaminen.
Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma	
1. Säännökset ja sopimukset	
Sitoutuminen kilpailumanipulaation torjuntaan	Liiton kilpailu- ja kurinpitosäännöissä on säädetty kilpailumanipulaatio ja vedonlyönti läheisistä kohteista sekä sisäpiiritiedon jakaminen ulkopuolisille rangaistavaksi. Urheilutoimijoiden sopimuksissa sitoutuminen kilpailumanipulaation torjuntaan.
2. Kilpailumanipulaation torjuntaan tähtäävä koulutus	
Reilusti paras -verkkokoulutus	Vaaditaan maajoukkueurheilijoilta kerran kahdessa vuodessa
Kilpailumanipulaation torjuntaan tähtäävä etä- ja lähikoulutus	Maajoukkueurheilijoiden ja -valmentajien sekä tuomareiden kouluttaminen, koulutuksesta raportoinnit ja seuranta.

3. Kilpailumanipulaation torjunnan viestintä	
Yhteenveto kilpailumanipulaation torjunnasta Kiipeilyliiton verkkosivuille	Yhteenveto sisältää linkit ILMOita-palveluun sekä Reilusti paras -verkkokoulutukseen
Kansainvälinen korruption vastainen päivä 9.12.	Kilpailumanipulaatioasioiden esille nostaminen viestinnässä sekä muiden kiipeilyn parissa toimivien urheilijoiden aktivoiminen. Somekampanjan aiheutunnisteena #reilustiparas
4. Toimintaohjeet ja yhteistyö	
Toimintaohje kilpailumanipulaatiotapauksissa	Liitto on laatinut toimintaohjeen kilpailumanipulaatiotapauksissa (ks. 3.2.3)
Kilpailumanipulaation tilannekuva	Tilannekuvan uhkataso kiipeilyssä matala. Tilannekuva laadittu yhteistyössä SUEKin kanssa (Liite 1).
Kriisiviestintä / toiminta kriisitilanteissa	Kriisiviestintäsuunnitelman seuraaminen
Yhteyshenkilöt	
Toiminnanjohtaja	Jari Koski jari.koski@climbing.fi
Puheenjohtaja	Juho Risku juho.risku@climbing.fi

Alkuperäisen Puhdas Ote -reilun kilpailun ohjelman on tehnyt SKIL 2022-24-kausien hallituksen jäsen Mikko Lemettilä, Helsingissä 20.2.2023. Ohjelmaa on päivittänyt nykyinen toiminnanjohtaja Jari Koski, seuraava toiminnanjohtaja Aki Pakarinen ja hallituksen vapaaehtoinen Mikko Lemettilä, Helsingissä 5.11.2024.

Liite 1. Kilpailumanipulaation tilannekuva

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry
Finnish Center for Integrity in Sports FINCIS

KILPAILUMANIPULAATION TILANNEKUVA

Tilannekuvassa pisteytetään urheilua uhkaavat riskitekijät, sisältäen kansainvälisen ja laittoman vedonlyönnin, kansainväliset yhteydet, urheilun kyvyn tunnistaa integriteettiuhat sekä urheilun liiketaloudellisen hyväksikäyttämisen rikolliseen toimintaan.

Nimi

Mikko Lemettilä

Lajiliitto

Suomen Kiipeilyliitto ry

Tilannekuvan uhkataso

Matala

Kilpailumanipulaation historia ja yleisyys

Laji ei ole erityisen altis kilpailumanipulaatiolle, mutta yksittäisten toimijoiden mahdollisuus syyllistyä siihen on mahdollinen.

Kyky tunnistaa kilpailumanipulaation riskitekijät

Korkea

Lajiliiton tulisi miettiä kilpailumanipulaation riskitekijöitä ja suunnitella niiden vastaisia toimenpiteitä.

Lajiliiton tulisi pyrkiä tunnistamaan lajin parissa toimivia riskihenkilöitä ja olla niistä yhteydessä SUEKiin.

Lajiliiton tulisi järjestää kilpailumanipulaation vastaista koulutusta ja vähintään markkinoida SUEKin verkkokoulutusta.

Kilpailusääntöihin tulisi lisätä kilpailumanipulaatiota koskevat määräykset.

Kilpailumanipulaation torjuntaohjelman vaatimuksena on laatia toimintamalli kilpailumanipulaatiotapauksia varten.

Lajiliiton tulee parantaa ilmiantokanavansa tunnettavuutta.

Liiketaloudellinen hyödyntäminen

Matala

Lajiin kohdistuvan vedonlyönnin määrä

Matala

Lajiin ei juurikaan kohdistu vedonlyöntiä, mikä madaltaa kilpailumanipulaation riskiä.

Lajin kansainväliset yhteydet

Matala

Kiitos yhteistyöstä, toivottavasti tästä on teille apua. Tarvittaessa ota yhteyttä sähköpostilla jouko.ikonen@suek.fi.

Valimotie 10, FI-00380
Helsinki, Finland
tel. +358 (0)9 3481 2020
www.suek.fi
info@suek.fi
Instagram: @puhtaasti paras
Twitter: @SUEK.FINCIS

6 Hyvä hallinto ja vastuullisuusohjelman yhteenveto

Liiton hyvän hallinnon periaatteet ovat avoimuus, läpinäkyvyys, vastuullisuus, tasa-arvoinen kohtelu ja diversiteetti.

SKIL ja sen jäsen seurat noudattavat tätä liiton **Kestävä Reitti** -vastuullisuusohjelmaa, joka on liiton hallituksen hyväksymä 12/2024.

- Vastuullisuusohjelmasta löytyvän **Puhdas Ote** -reilun kilpailun ohjelman on hyväksynyt Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry. 28.2.2023.
- SKIL liittyi liikunnan ja urheilun keskitettyyn kurinpitosääntöön kevätkokouksen päätöksellä 23.4.2023. Ohjelma löytyy [Olympiakomitean sivuilta](#).
- SKIL on julkaissut hallinto-ohjeen, johon on dokumentoitu Suomen Kiipeilyliiton käytäntöjä ja toimintamalleja. Sen tarkoituksena on täydentää liiton sääntöjä, sekä avata ja selventää liiton hallintoon ja toimikuntien toimintaan liittyviä toimintatapoja ja prosesseja. Lisäksi hallinto-ohjeen tavoitteena on tehdä liiton toiminnasta sen jäsenistön kannalta läpinäkyvämpää ja ymmärrettävämpää, sekä varmistaa se, että liiton toiminnassa mukana olevat tuntevat toimintatavat ja tietävät miten esimerkiksi käsitellä sellaisia asioita kuin esteellisyys tai lähipiiritoimet. **Hallinto-ohje on avoimesti kaikkien luettavissa SKIL:n verkkosivuilla ”Vastuullisuus”-osiossa.**

Kestävä reitti

...tarkoittaa, että liiton toiminnassa / edustajilta / valiokuntien edustajilta edellytetään kaikkien tasa-arvoista ja oikeudenmukaista kohtelua, asiallista ja muita arvostavaa käytöstä. Emme hyväksy häirintää, vähättelyä, huonoa käytöstä, seksismiä, hyväveliverkostoja, sisäpiirejä tai kavereiden suosimista. Toiminnan lähtökohtana ovat lainsäädäntö, kansalliset ja kansainväliset määräykset ja sopimukset, ihmisoikeudet ja työelämän perusoikeudet sekä korkeatasoinen yhteiskunnallinen etiikka ja urheiluetiikka.